

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519200860
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519200860.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého X. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov Y. F., bytom A. P. nad Q., F. XXXX/X a otca Y. F., bytom A. P. nad Q., S. XXXX/XX, právne zastúpený advokátom JUDr. Šimonom Cibulkom, so sídlom Trenčín, Jilemnického 2, o návrhu matky o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie matky a otca maloletého proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24. septembra 2019, č. k. 8P/17/2019-49, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., III. **p o t v r d z u j e .**

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **m e n í t a k ,** že nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého X. za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019 vo výške 40 eur súd **p o v o ľ u j e** otcovi zaplatiť v 10 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého X. F., nar. XX.XX.XXXX, a to zo sumy 140 eur mesačne na sumu 180 eur, s účinnosťou od 01.09.2019, výrokom II. nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého X. za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019 vo výške 50 eur súd povolil otcovi zaplatiť v 10 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, výrokom III. vyslovil, že týmto sa zmení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 6P/64/2016-36 zo dňa 22.05.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/63/2017-53 zo dňa 14. 12.2017 a výrokom IV. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletého X. na sumu 250 eur mesačne. Uviedla, že výživné na maloletého bolo naposledy určené sumou 140 eur mesačne. Maloletý bude navštevovať druhý stupeň základnej školy a tým sa zvýšia náklady z dôvodu jeho podstatného fyzického rastu. Ďalej uviedla, že mu idú krivo zuby a bude potrebovať strojček, čo stojí nemalé peniaze. Matka kúpila dvojizbový byt z dôvodu, aby mal maloletý samostatnú izbu, nakoľko bývali len v garsónke. Otec s návrhom matky na zvýšenie výživného na sumu 250 eur mesačne nesúhlasil a navrhol, aby súd zvýšil výživné na sumu 150 eur mesačne, z čoho bude suma 20 eur predstavovať úspory. Otec uviedol, že jeho príjem sa od poslednej úpravy znížil. Ďalej uviedol, že trojizbový byt, ktorý má vo vlastníctve, prenajíma len za energie. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a maloletým synom Y., ktorý má tri roky. Priateľka je zamestnaná s príjmom

595,80 eur mesačne. Maloletému X. platí otec poisťku 15 eur mesačne, hradí mu taktiež výlety v škole, kúpil mu mobilný telefón a dobíja mu kredit. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na sumu 200 eur mesačne od septembra 2019, a to s poukazom na všetky zistené skutočnosti. O výživnom na mal. X. bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 6P/64/2016-36 zo dňa 22.05.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/63/2017-53 zo dňa 14.12.2017, ktorým súd zvýšil výživné na maloletého X., platené zo strany otca zo sumy 100 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne s účinnosťou od 14.10.2016. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.02.2018. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že matka bola zamestnaná s priemerným mesačným príjmom za obdobie od apríla 2016 do marca 2017 vo výške 609,03 eur mesačne. Na strane otca súd vychádzal z priemerného mesačného príjmu 1.090,46 eur. Otec mal v čase rozhodnutia ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému Y. F., nar. XX.XX.XXXX, žil v spoločnej domácnosti s partnerkou v jej byte v Bzinciach pod Javorinou. Ďalej bolo v uvedenom konaní zistené, že je vlastníkom trojizbového bytu na ulici Tematínska v Novom Meste nad Váhom. Matka maloletého je zamestnaná, za obdobie od septembra 2018 do augusta 2019 dosiahla priemerný mesačný príjem 699,92 eur vrátane daňového bonusu. Býva v spoločnej domácnosti s maloletým, platí nájomné vo výške 113 eur mesačne, elektriku 20 eur mesačne, hypotekárny úver vo výške 96,20 eur + 147,83 eur mesačne, náklady na cestu do práce má vo výške 50 eur mesačne. Maloletý X. navštevuje 5. ročník základnej školy. Pokiaľ ide o náklady na maloletého, matka platí družinu 15 eur, maloletému je ďalej potrebné platiť školské pomôcky, poplatky v súvislosti so školou. Podľa tvrdenia matky mal maloletý zlomený zub, kde na ošetrovanie zaplatila sumu 250 eur. Zo správy z diagnostického psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia zo dňa 03.05.2018 vyplynulo, že maloletý je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzhľadom na narušenú komunikačnú schopnosť. Otec je zamestnaný, za obdobie od septembra 2018 do augusta 2019 dosiahol priemerný mesačný príjem 1.016,98 eur vrátane daňového bonusu. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému Y. F., nar. XX.XX.XXXX. Otec žije v spoločnej domácnosti so N. F., a to v byte, ktorý je v jej vlastníctve. N. F. je zamestnaná s príjmom vo výške 595,80 eur mesačne. Otec je naďalej vlastníkom trojizbového bytu na ulici Tematínska v Novom Meste nad Váhom. Ako výdavky otec uviedol platenie nájomného a energií vo výške 220 eur mesačne, náklady na pohonné hmoty vo výške 100 eur až 130 eur mesačne a úver na auto vo výške 250 eur mesačne. Z výpovede svedkyne U. Q. vyplynulo, že jej muž je murár, prerobil otcovi maloletého kúpeľňu v byte jeho partnerky. Nájom bytu, kde bývajú, majú dohodnutý dočasne. Svedok P. M. vo výpovedi uviedol, že v byte otca maloletého bývajú asi tri roky, platia len energie, neplatia nájomné. On sa s otcom dohodol, že mu prerobí kúpeľňu v Bzinciach pod Javorinou, kde bývajú. Prerobil otcovi kúpeľňu v hodnote asi 2.500 eur, hradil aj materiál, aj robotu a ostatných pracovníkov. Celkovo prerobenie kúpeľne mohlo byť v hodnote asi 4.000 eur. Svedok ďalej uviedol, že nemá s otcom maloletého uzatvorenú dohodu o tom, ako dlho môžu za prerábku v byte bývať.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zvýšenie výživného plateného zo strany otca na maloletého X. je dôvodné. V čase posledného určenia výživného maloletý navštevoval prvý stupeň základnej školy, toho času navštevuje 5. ročník základnej školy. Je preto nepochybné, že výdavky na maloletého, ktoré musí matka vynaložiť na jeho starostlivosť, sú nepomerne vyššie, čím je daná zmena pomerov na strane maloletého. Pokiaľ ide o náklady na odôvodnené potreby maloletého, maloletý má bežné výdavky spočívajúce v zabezpečení poplatkov za návštevu školskej družiny, ďalšie náklady na maloletého sú spojené s ošatením, obuvou, rôznymi poplatkami v škole, doplatkami za lieky a lekárske ošetrovanie. Do nákladov na starostlivosť o maloletého je potrebné zahrnúť i zabezpečenie bývania matkou pre maloletého, ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti. Matka platí hypotekárny úver vo výške 96,20 eur + 147,83 eur mesačne, pričom sumu hypotekárneho úveru vo výške 96 eur matka uvádzala ako náklady už vo vyššie uvedenom konaní o zvýšení výživného, kedy bola naposledy určená vyživovacia povinnosť na maloletého. Ďalšie náklady spojené s bývaním má matka s platením nájomného, resp. energií, nakoľko maloletý býva v spoločnej domácnosti s matkou, tieto sú v štandardnej výške. Príjem matky sa oproti poslednej úprave výživného mierne zvýšil, a to zo sumy 609 eur mesačne na sumu 699 eur mesačne, ku ktorej skutočnosti musel súd pri rozhodovaní prihliadnuť. Súd ďalej zobral do úvahy, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého, čím si čiastočne plní vyživovaciu povinnosť. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, k tejto súd prihliadol i v poslednom rozhodnutí o výživnom. Otcovi sa mierne znížil príjem, a to zo sumy 1.090 eur mesačne na sumu 1.016 eur mesačne. K skutočnosti, že otec je vlastníkom trojizbového bytu súd prihliadol i v predchádzajúcom konaní, v tomto smere nejde o zmenu majetkových pomerov na strane otca. Treba však uviesť, že otec má určitý materiálny benefit z prenájmu predmetného bytu, keď svedok P. M. potvrdil, že otcovi síce neplatí nájomné za bývanie v predmetnom byte, iba poplatky súvisiace s bývaním a energií, ale realizoval

mu prerábku kúpeľne v byte, kde otec toho času býva a to v hodnote asi 4.000 eur. Výšku tohto benefitu nebolo možné objektívne určiť pre obdobie zisťovania príjmu otca pre rozhodnutie v predmetnej veci, súd však k uvedenej skutočnosti prihliadol ako k preukázanému materiálnemu benefitu na strane otca. Ako výdavok, ktorý nie je nevyhnutné vynaložiť na strane otca súd vyhodnotil splátku úveru na auto vo výške 250 eur mesačne, ktorý tvrdil otec s tým, že tento bude splácať ešte 8 rokov (čo do budúcnosti predstavuje sumu 24.000 eur). Otec má štandardné výdavky spojené s bývaním a domácnosťou. Všetky vyššie uvedené skutočnosti súd zohľadnil pri posúdení zmeny pomerov na strane maloletého, ako aj na strane oboch rodičov. Súd je toho názoru, že otec z jeho príjmu, po zohľadnení jeho celkových pomerov a porovnaní s pomermi na jeho strane v čase posledného rozhodnutia, by mohol na výživu maloletého prispieť mesačne sumou 180 eur. I po zaplatení výživného v uvedenej výške otcovi stále zostáva priestor na to, aby maloletému prispieval nad rámec výživného určeného súdom, a to minimálne v rozsahu, tak ako doposiaľ (príspevky na poplatky v škole, škola v prírode, dovolenka, poistné). Nedoplatok na splatnom výživnom predstavuje nedoplatok za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019 vo výške 50 eur, ktorý súd povolil otcovi zaplatiť v 10 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie matka a otec maloletého.

5. Z odvolania matky je zrejmé, že odvolanie smeruje len proti výroku I. o zvýšení vyživovacej povinnosti. Uviedla, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko sa zmenili uvedené skutočnosti. Maloletý nechce chodiť ku svojmu otcovi z dôvodu, že sa u neho necíti dobre, otec robí rozdiely medzi maloletým X. a otcovým druhým synom Y. a tiež z dôvodu, že sa otec s maloletým pohádali. Preto je teraz maloletý neustále u matky, v dôsledku čoho sa jej zvýšili výdavky. Súd by mal brať do úvahy aj skutočnosť, že matka maloletého má iba jeden príjem a otec maloletého žije v jednej domácnosti s priateľkou, teda majú dva príjmy a otec prenajíma trojizbový byt. Otec nezdokladoval, že má úver a mesačne platí splátku za auto vo výške 250 eur. Taktiež by mal súd brať do úvahy, že maloletý je na druhom stupni základnej školy, preto sa matke zvýšili náklady. Maloletý bude potrebovať strojček na zuby, na ktorý otec neprispieje a matka sa obáva, že nebude môcť maloletému uhradiť strojček z dôvodu, že platí hypotekárny úver na kúpený dvojizbový byt, aby mal maloletý vlastnú izbu. Matka býva momentálne s maloletým v nájomnom byte do apríla, za ktorý platí sumu 280 eur mesačne, nakoľko kúpený byt bude k dispozícii až v máji. Matka hradí sama doktorov, krúžky, oblečenie, obedy v škole, každý deň vozí maloletého do školy a zo školy, čím má väčšie výdavky aj na pohonné hmoty. Na základe vyššie uvedeného matka maloletého navrhla odvolaciemu súdu, aby zvýšil výživné na sumu aspoň 200 eur mesačne.

6. Z odvolania otca maloletého je zrejmé, že odvolanie smeruje proti výrokom I. a II. Uviedol, že nesúhlasí s napadnutým rozhodnutím, nakoľko súd prvej inštancie nesprávne určil výšku vyživovacej povinnosti k maloletému. Nepopiera, že došlo od posledného súdneho rozhodnutia k zmene pomerov na strane maloletého, otca a matky, ale súd nesprávne a v neprospech otca vyhodnotil jednotlivé zmeny pomerov. Určené bežné výživné vo výške 180 eur mesačne (zvýšené o 40 eur) oproti poslednej úprave zakladá veľkú disproporciu medzi nákladmi na odôvodnené potreby maloletého na jednej strane a poklesom mesačného príjmu otca o 74 eur v spojitosti s nárastom mesačného príjmu matky o 96 eur. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s rôznymi argumentmi tendenčne v prospech matky, ktorá navrhovala zvýšenie výživného. Možno to vidieť aj pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia, kde súd na jednej strane hovorí o zvýšení mesačného príjmu matky o 96 eur, avšak na druhej strane hovorí už iba o miernom poklese mesačného príjmu na strane otca o 74 eur, pričom ide o veľmi porovnateľné sumy. V celkovom súčte sa tak pomery príjmov zmenili spolu o 170 eur v neprospech otca, no napriek tomu súd nepochopiteľne zvýšil vyživovaciu povinnosť. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia možno vyvodiť, že súd síce prihliadol na pokles mesačného príjmu otca, ale neuznal mu výdavok na splátku úveru na auto vo výške 250 eur mesačne, keďže nejde o nevyhnutný výdavok. S uvedeným otec maloletého nesúhlasí. Nepriznať výdavok na úver na jediné auto, ktoré otec nevyhnutne potrebuje na účely každodenného fungovania považuje za tendenčné vyhodnotenie dôkazu. Ako keby súd opomenul, že otec má aj druhé maloleté dieťa a partnerku, s ktorými býva a v podstate si plní vyživovaciu povinnosť voči obom maloletým deťom. Otec každý deň dochádza do zamestnania zo Bziniec pod Javorinou do Nového Mesta nad Váhom. Otec využíva motorové vozidlo aj na vozenie maloletého X. počas stretávania sa a toto vozidlo používa aj na dovolenku, či spoločné výlety s maloletým. Ak súd považoval za dôvodný výdavok matky na hypotekárny úver na nový byt, tak na druhej strane mal považovať za dôvodný aj výdavok otca na splátku úveru na auto vo výške 250 eur mesačne. Otec maloletého ďalej namietal, že súd prvej inštancie zdôvodnil zvýšenie výživného aj tým, že síce svedok M. neplatí otcovi nájomné (platí len energie) v trojizbovom byte, ktorý vlastní otec, avšak pán M. prerobil otcovi kúpeľňu v byte, v ktorom býva otec so svojou družkou, čím získal materiálny benefit v hodnote asi 4.000 eur. Nie je

možné hovoriť ani tak o materiálnom benefite otca, keďže prerobená kúpeľňa sa nachádza v byte, ktorý vlastní jeho družka. Ak súd považoval za dôvodný výdavok matky na hypotekárny úver na byt z dôvodu, že tam býva maloletý, mal rovnako vyhodnotiť tú skutočnosť, že otec získal materiálny benefit, z ktorého má prospech aj maloletý. Rovnako aj matka získala materiálny benefit, nakoľko nadobudla do vlastníctva byt, na ktorý si zobrala úver. Uvedené súd nezohľadňoval. Nie je známe, prečo vždy súd vyhodnotil vyššie uvedené okolnosti v neprospech otca a na druhej strane podobné okolnosti vyhodnotil v prospech matky. Napadnuté rozhodnutie je vo viacerých smeroch nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie sa tiež nedostatočne vysporiadal s odôvodnenými potrebami maloletého, nakoľko neustálil, akú výšku mesačných nákladov matky mal za preukázanú na odôvodnené potreby maloletého. Súd sa opomenul tiež vysporiadať s námietkou otca, že matke dokonca klesli výdavky spojené so stravou, keďže od septembra nebude musieť mesačne platiť obedy maloletému v škole, ktoré sú zadarmo. Na základe uvedeného došlo k poklesu výdavkov na maloletého spojených s úhradou jeho stravy v škole, a to v dôsledku legislatívnych zmien. Ak matka tvrdí, že jej náklady na stravovanie maloletého vzrástli, pretože maloletý veľa zje, tak peniaze ušetrené za školské obedy môžu vykryť zvýšené náklady na jeho stravovanie doma. Matkou vyčíslené výdavky na stravu považoval otec za prehnané a ničím nepodložené. Rovnako zvýšené potreby maloletého môžu a majú byť pokryté zvýšeným príjmom matky. Matka poberá na maloletého aj prídavok na dieťa vo výške 24,34 eur mesačne. Otec má vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu synovi Y., pričom náklady pri ňom úmerne k jeho veku tiež vzrástli, preto zvýšenie vyživovacej povinnosti voči maloletému X. v rozsahu napadnutým rozhodnutím nie je v možnostiach a schopnostiach otca, a to aj s ohľadom na jeho znížený príjem. Zvýšenie vyživovacej povinnosti otca zo sumy 140 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne považuje otec maloletého za nedôvodné a v rozpore so zásadami, ktoré sa používajú pri určovaní dôvodnosti a následne výšky zvýšenia výživného. Odvolanie smeruje aj proti výroku II. o nedoplatku na zročnom výživnom vo výške 50 eur za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019. Bežné výživné sa napadnutým rozhodnutím zvýšilo zo sumy 140 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne, teda sa zvýšilo o 40 eur. Preto súd prvej inštancie nesprávne určil nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 50 eur, keďže správne mal byť nedoplatok na zročnom výživnom za uvedené obdobie vo výške 40 eur. Ďalej súd nepochopiteľne priznal nedoplatok za obdobie celého septembra 2019 aj napriek tomu, že rozsudok bol vyhlásený dňa 24.09.2019. Súd mal určiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.09.2019 do 24.09.2019. S ohľadom na odvolacie námietky voči výroku I. napadnutého rozhodnutia mal otec maloletého za to, že žiadny nedoplatok na výživnom nevznikol, keďže samotný návrh matky na zvýšenie výživného považuje za nedôvodný. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti otec maloletého navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietne.

7. K podaným odvolaniam sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že otec maloletého disponuje s príjmom, z ktorého je schopný uhrádzať stanovené výživné. Maloletý navštevuje druhý stupeň základnej školy. Matka maloletého riadne preukázala zvýšené náklady primerané veku maloletého. Taktiež kúpou bytu chce matka zabezpečiť maloletému samostatnú izbu, nakoľko v súčasnej dobe žijú v garsónke. V konaní bolo preukázané, že otec je majiteľom trojizbového bytu, ktorý prenajíma. Na základe uvedeného kolízny opatrovník navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť.

8. K podanému odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletého. Uviedol, že odvolanie považuje za nedôvodné, nakoľko neobsahuje také odvolacie dôvody, pre ktoré by mohol odvolací súd takému odvolaniu vyhovieť, preto sa nebude vyjadrovať k jednotlivým tvrdeniam týkajúcich sa zvýšenia výdavkov na maloletého. V ostatnom sa otec maloletého pridržiava podaného odvolania zo dňa 29.10.2019. Maloletý sa s otcom i naďalej stretáva. Nie je teda pravda, že by otec netrúvil čas s maloletým, na čo v súvislosti so zvýšením výdavkov poukazovala matka. Počas zimných prázdnin sú rodičia maloletého dohodnutí na tom, že ihneď po Štedrom dni, kedy je maloletý u matky, príde k otcovi na dlhší čas počas prázdnin. K odlúčeniu teda nedošlo, maloletý trávil a bude naďalej tráviť čas s otcom, stretávať sa. S tým súvisia i výdavky, ktoré otec bude mať, teda matka nebude musieť uhrádzať sama všetky výdavky na maloletého.

9. K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletého s tým, že nesúhlasí s odvolaním otca maloletého. Uviedla, že sa jej nezvýšil príjem o 96 eur, ale len o 50 eur brutto. Otec maloletého má príjem v priemere 1.000 eur mesačne a matka má príjem v priemere 660 eur mesačne. Matka žije v domácnosti sama so synom a otec má dva príjmy, keďže jeho priateľka je zamestnaná a k tomu otec prenajíma trojizbový byt na ulici Tematínska v Novom Meste nad Váhom. Ďalej namietala, že otec porovnával kúpu bytu a auta. Matka kúpila dvojizbový byt z dôvodu, aby mal maloletý vlastnú izbu a pre vlastné potreby si otec kúpil auto pred 5 rokmi za 15.000 eur, ktoré by už mal splatené, keďže si bral na auto úver so splátkou 250 eur mesačne. Otec maloletého nepredložil na súde dôkaz, že by mal

úver na auto, také drahé auto ani nepotrebuje, preto je absurdné porovnávať kúpený dvojizbový byt s autom otca. Tvrdenie, že pán M. prerobil kúpeľňu v byte otcovej priateľky, je výmysel, nakoľko maloletý tvrdil, že kúpeľňa nie je prerobená. To znamená, že pán M. platí otcovi maloletého nájomné za bývanie v trojizbovom byte. Maloletý už nechodí každý druhý víkend k otcovi, nebol u neho 4 mesiace a všimol si, že otec robí rozdiely medzi maloletým X. a otcovým druhým synom Y.. V dôsledku uvedeného sa matke zvýšili výdavky na maloletého. Matka taktiež nesúhlasila s tým, že sa jej znížili výdavky za stravu, nakoľko maloletý je vo vývoji, má veľa pohybu, športuje a preto viac zje. Matka vozí maloletého do Trenčína na krúžok parkour, ktorý má maloletý rád, zvýšili sa jej výdavky na pohonné hmoty a taktiež pre maloletého platí za parkour 5 eur na hodinu. Matka platí maloletému doučovanie, nakoľko má problémy s učením a tiež platí raz do mesiaca sedenie u psychologičky. Matka maloletého vo zvyšnej časti vyjadrenia k odvolaniu otca uviedla len tvrdenia, ktoré sú obsiahnuté v jej odvolaní zo dňa 14.10.2019.

10. Otec sa písomne vyjadril k vyjadreniu matky a uviedol, že matka a kolízny opatrovník nereagovali na fakty, ktoré sú uvedené v odvolaní, a to preukázateľný pokles príjmu otca, preukázateľný nárast príjmu matky a pokles výdavkov na strane maloletého. Otec maloletého vo svojom vyjadrení ďalej neuviedol žiadne nové skutočnosti a tvrdenia, ktoré by už neboli obsiahnuté v odvolaní.

11. Matka maloletého sa oboznámila s písomným vyjadrením otca maloletého a zotrvala na svojom odvolaní a vyjadrení k odvolaniu otca.

12. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolania boli podané v lehote, majú predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní podľa § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) prihliadnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dospel k záveru, že toto je potrebné v napadnutej časti vo výroku I. týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť a v napadnutej časti vo výroku II. týkajúcej sa nedoplatku na zročnom výživnom je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP z nasledujúcich dôvodov:

13. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia manželmi alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a rovnako prihliadne na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

14. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Pre posúdenie schopnosti, možnosti rodičov v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové, prípadne majetkové pomery, ale reálne zárobkové a majetkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. Priznané výživné v prípade, ak sa menia pomery možno vychádzajúc z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb ako aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmov, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane, či už rodičov alebo dieťaťa došlo. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, tak ako to vyplýva z čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

15. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodované rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.05.2017, č.k. 6P/64/2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.12.2017, č.k. 5CoP/63/2017-53, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.02.2018, ktorým sa zvýšila vyživovacia povinnosť otca na maloletého

zo sumy 100 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne. Zároveň bol stanovený nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 14.10.2016 do 31.05.2017 vo výške 263,23 eur. V čase uvedenej poslednej úpravy o výživnom matka maloletého žila v spoločnej domácnosti s maloletým v garsónke, za ktorú platila nájom vo výške 112 eur mesačne, ďalšie vyživovacie povinnosti nemala, bola zamestnaná a za obdobie od apríla 2016 do marca 2017 dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 609,03 eur. V tom čase bol maloletý žiakom druhého ročníka základnej školy, poplatok za stravu v škole a za družinu platila matka maloletého vo výške 40 eur mesačne. Otec maloletého bol zamestnaný a za obdobie od apríla 2016 do apríla 2017 dosahoval priemerným mesačným príjmom vo výške 1.090,46 eur, mal vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi Y., nar. XX.XX.XXXX. Otec žil v spoločnej domácnosti s partnerkou a maloletým synom Y. u svojej partnerky v jej byte v Bzinciach pod Javorinou. Bol vlastníkom trojizbového bytu v Novom Meste nad Váhom. Styk otca s maloletým bol upravený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18.08.2015, č.k. 8P/32/2015-32, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý X. zverený do osobnej starostlivosti matky.

16. Od poslednej úpravy o výživnom došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ako aj na strane oboch rodičov. Čo sa týka matky maloletého, okrem maloletého X. nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Je zamestnaná a za obdobie od septembra 2018 do augusta 2019 dosiahla priemerný mesačný príjem vo výške 699,92 eur vrátane daňového bonusu. Matka býva s maloletým v spoločnej domácnosti v garsónke v Novom Meste nad Váhom, platí nájomné vo výške 113 eur mesačne, elektrinu 20 eur mesačne, hypotekárny úver vo výške 96,20 eur + 147,83 eur mesačne, náklady na pohonné hmoty vo výške 50 eur mesačne. Maloletý X. je žiakom piateho ročníka základnej školy (druhý stupeň), matka platí družinu vo výške 15 eur mesačne. Zo správy z diagnostického psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia zo dňa 03.05.2018 vyplynulo, že maloletý je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzhľadom na narušenú komunikačnú schopnosť. Matka platí maloletému výdavky spojené s doučovaním a so sedeniami u psychologičky. Otec maloletého je zamestnaný, za obdobie od septembra 2018 do augusta 2019 dosiahol priemerný mesačný príjem vo výške 1.016,98 eur vrátane daňového bonusu. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi Y., nar. XX.XX.XXXX. Otec maloletého býva s partnerkou, ktorá dosahuje príjem 595,80 eur mesačne, žijú spolu v byte v Bzinciach pod Javorinou, ktorý vlastní partnerka, pričom v spoločnej domácnosti s nimi žije aj ich maloletý syn Y.. Otec maloletého je aj naďalej vlastníkom trojizbového bytu v Novom Meste nad Váhom, platí nájomné a energie vo výške 220 eur mesačne, úver na auto vo výške 250 eur mesačne a má výdavky na pohonné hmoty vo výške od 100 eur do 130 eur mesačne.

17. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie správne v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine posúdil tak, že nastala taká zmena pomerov na strane maloletého ako aj na strane oboch rodičov, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého X.. Pokiaľ ide o výživu maloletého, súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní zobral do úvahy jednak možnosti, schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov, ako i vek maloletého a s tým spojené jeho opodstatnené potreby. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že náklady na bývanie sa u matky zmenili, platí hypotekárny úver vo výške 96,20 eur + 147,83 eur mesačne z dôvodu kúpy dvojizbového bytu, nakoľko doposiaľ matka bývala s maloletým v spoločnej domácnosti v prenajatej garsónke a maloletý tak nemal svoju vlastnú izbu. K menšej zmene došlo u matky maloletého aj v súvislosti so zárobkovými pomermi, v čase poslednej úpravy výživného dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 609,03 eur a v súčasnosti dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 699,92 eur. Odvolacie námietky matky maloletého, že zvýšené výživné na sumu 180 eur mesačne nie je dostačujúce a výdavky na odôvodnené potreby maloletého sú v súčasnosti vyššie a preto žiadala zvýšiť výživné na sumu 250 eur mesačne, nie sú dôvodné. Je síce pravdou, že maloletý je vekovo starší, je žiakom druhého stupňa základnej školy, vzrástli náklady v súvislosti s návštevou školy, s nakupovaním školským pomôcok, oblečenia, náklady v súvislosti s mimoškolskými aktivitami, avšak na druhej strane je nutné konštatovať, že čiastočne došlo k zvýšeniu príjmu na strane matky, ktorá už svojou osobnou starostlivosťou plne nevyvažuje finančnú príspevkovú povinnosť otca a na druhej strane došlo k čiastočnému zníženiu príjmu na strane otca a taktiež odvolací súd zohľadnil ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k maloletému synovi Y.. U otca maloletého oproti stavu v čase poslednej úpravy výživného došlo k zmene zárobkových pomerov len v tom smere, že z pôvodne dosiahnutého príjmu vo výške 1.090,46 eur mesačne v súčasnosti dosahuje príjem vo výške 1.016,98 eur mesačne. Zvyšné rodinno-osobné a majetkové pomery otca maloletého ostali nezmenené, nakoľko aj v súčasnosti žije v domácnosti s partnerkou a ich maloletým synom Y. v byte, ktorý vlastní partnerka. Otec je aj naďalej vlastníkom trojizbového bytu v Novom Meste nad Váhom, ktorý prenajíma len za energie z dôvodu, že pán M., ktorý býva v predmetnom byte vykonal rekonštrukciu kúpeľne v byte, v ktorom býva otec

maloletého spolu s partnerkou a ich maloletým synom Y., čo otec považoval za protihodnotu v súvislosti s platením nájomného. Náklady maloletého X. oproti predchádzajúcej úprave výživného vzrástli, pričom doposiaľ určené výživné ani zďaleka nepokrýva výdavky maloletého na jeho výživu, výdavky v súvislosti so školou ako i výdavky v súvislosti s jeho záujmami a zdravotným stavom. Z vykonaného dokazovania mal aj odvolací súd taktiež za preukázané, že v súčasnosti je maloletý žiakom piatej triedy základnej školy (druhý stupeň), pričom od posledného určenia výživného uplynuli dva roky. Okrem prirodzeného nárastu výdavkov vo všeobecnosti odôvodnených rastom maloletého a nárastom životných nákladov, ktoré nemožno rozporovať, došlo k nárastu niektorých konkrétnych výdavkov. K pravidelným výdavkom, u ktorých došlo k zvýšeniu, patria výdavky na doučovanie a sedenia u psychologičky, na čo poukazovala aj správa z diagnostického psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia, z ktorej vyplynulo, že maloletý je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzhľadom na narušenú komunikačnú schopnosť. Maloletému ďalej vzrástli náklady na mimoškolskú činnosť, nakoľko v Trenčíne navštevuje krúžok parkour, s čím sú spojené výdavky vo výške 5 eur za hodinu na predmetnom krúžku a v súvislosti s tým aj výdavky spojené s cestovaním z Nového Mesta nad Váhom do Trenčína. Otec maloletého v odvolaní namietal, že nie je schopný platiť výživné na maloletého vo výške 180 eur mesačne a súd mal určiť nižšie výživné s ohľadom na jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého syna Y. a zníženie príjmu vo výške 1.090,46 eur mesačne na príjem vo výške 1.016,98 eur mesačne. Uvedené odvolacie námietky otca maloletého nie sú dôvodné, nakoľko pokiaľ by jeho finančná situácia bola taká ako tvrdí, bolo by v jeho záujme vynaložiť čo najvyššie úsilie, aby zmenil zamestnanie a zabezpečil si tak aj vyšší príjem. Preto aj odvolací súd je toho názoru, že je nepochybne v možnostiach a schopnostiach otca maloletého, aby si našiel lepšie platenú prácu buď vo svojom odbore, alebo v inom odbore v mieste bydliska alebo v inom regióne, ktorá mu zabezpečí dostatočný príjem na to, aby mohol platiť súdom určené výživné. Taktiež otec namietal, že súd neprihliadol pri rozhodovaní o výživnom na jeho splátku úveru na auto vo výške 250 eur. V tomto prípade odvolací súd má za potrebné dodať, že otec maloletého je povinný prvom rade zabezpečiť výživu svojho maloletého dieťaťa a až následne môže využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom splátka úveru na auto vo výške 250 eur mesačne nie je výdavok, ktorý je potrebné nevyhnutne vynaložiť na odôvodnené potreby otca maloletého a preto ide o neprimerané majetkové riziko. Odvolací súd poukazuje taktiež na to, že otec maloletého si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému X., pokiaľ nie je schopný samostatne sa živiť i na úkor vlastnej životnej úrovne. Malo by byť preto v jeho záujme podieľať sa na výžive svojho dieťaťa podľa jeho potrieb. Treba pritom zdôrazniť, že maloletý je odkázaný svojou výživou výhradne na svojich rodičov, pričom jeho matka, nie je schopná sama hrať všetky jeho preukázané výdavky.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení, prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletého, na možnosti a schopnosti oboch rodičov, pri zohľadnení príjmu matky aj otca, aj pri zohľadnení preukázaných výdavkov u maloletého, ako aj u oboch rodičov, považoval aj odvolací súd návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému z časti za dôvodný, pričom za primerané zvýšenie výživného považoval aj odvolací súd sumu 180 eur mesačne. Preto súd prvej inštancie správne na túto sumu otcovi vyživovaciu povinnosť zvýšil, nakoľko takto stanovené výživné je v súlade tak s potrebami maloletého, ako i s možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi oboch rodičov podieľať sa spoločne na nákladoch spojených s výživou a výchovou maloletého. Túto sumu považoval teda aj odvolací súd za zodpovedajúce zmeneným pomerom a súčasne predmetná suma spĺňa kritéria vyššie citovaných zákonných ustanovení.

19. Odvolacia námietka otca maloletého týkajúca sa nedoplatku na zročnom výživnom bola dôvodná. Súdom prvej inštancie nepostupoval správne, keď určil otcovi maloletého nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019 vo výške 50 eur. Odvolací súd zistil, že nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019 určený vo výroku II. rozhodnutia súdu prvej inštancie je matematicky nesprávny, nakoľko súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého zo sumy 140 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne a preto nedoplatok na zročnom výživnom za predmetné obdobie má byť správne určený vo výške 40 eur. Námietka otca, že nedoplatok na výživnom mal byť stanovený len za čas od 01.09 do 24.9., kedy bol vyhlásený rozsudok však dôvodná nie je. Výživné je splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, z čoho vyplýva, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už bolo splatné výživné za celý mesiac a nie len za jeho alikvotnú časť, ako sa mylne domnieva otec maloletého.

20. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. týkajúcej sa zvýšenia vyživovacej povinnosti potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a v napadnutej časti vo výroku II. týkajúcej sa nedoplatku na zročnom výživnom zmenil podľa § 388 CSP.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikácie výnimky v zmysle § 55 CMP.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.